

Pytania:

1) **System nadzoru publicznego nad firmami audytorskimi badającymi JZPP i nie-JZP**

Obecnie w polskich przepisach

1. Nadzór publiczny nad wykonywaniem zawodu biegłego rewidenta, działalnością podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, a także nad działalnością Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w Polsce sprawuje Komisja Nadzoru Audytowego (KNA). tj. odrębny organ administracji publicznej od Ministra Finansów, jednak którego obsługa zapewniana jest przez wskazaną komórkę organizacyjną Ministerstwa Finansów (art. 63 i art. 65 ust. 3 ustawy):
2. Ustawa o biegłych rewidentach dopuszcza mniejszościowy udział czynnych biegłych rewidentów we władzach organu nadzoru publicznego, tj. w KNA:
3. Bezpośrednia realizacja większości zadań wykonawczych została powierzona organizacji samorządu zawodowego biegłych rewidentów, tj. poszczególnym organom Krajowej Izby Biegłych Rewidentów (KIBR). natomiast KNA ponosi ostateczną odpowiedzialność za nadzór publiczny i posiada różnego rodzaju narzędzia w stosunku do działań organów samorządu:
4. Najważniejsze zadania wykonawcze w ramach obecnego systemu:
  - zatwierdzanie i rejestracja biegłych rewidentów i firm audytorskich, prowadzenie rejestru biegłych rewidentów i listy podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, przyjmowanie w formie uchwał różnych rozwiązań mających kluczowe znaczenie dla funkcjonowania biegłych rewidentów i firm audytorskich, np. standardów wykonywania usług biegłego rewidenta, zasad etyki czy zasad obligatoryjnego doskonalenia zawodowego należy do zadań Krajowej Rady Biegłych Rewidentów (KRBR.), przy czym przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego, w tym egzaminów dla kandydatów na biegłych rewidentów, które jest elementem procesu zatwierdzania biegłego rewidenta, jest zadaniem Komisji Egzaminacyjnej dla kandydatów na biegłych rewidentów, niebędącej organem KIBR:
  - kontrola w zakresie systemu zapewniania jakości rewizji finansowej w firmach audytorskich realizowana jest przez Krajową Komisję Nadzoru (KKN) z udziałem kontrolerów zatrudnionych w KIBR;
  - na obecny system dochodzeń składają się działania KKN (kontrole pozaplanowe firm audytorskich) i Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego (postępowanie dyscyplinarne wobec biegłych rewidentów i a sankcje są odpowiednio nakładane przez KRBR (na firmy audytorskie) i Krajowy Sąd Dyscyplinarny (biegli rewidenci); dodatkowo, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w ramach systemu dochodzeń i sankcji. KNA ma prawo wykonywać zadania przewidziane ustawą dla Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego, przeprowadzić kontrolę w firmie audytorskiej i nałożyć sankcje na firmę audytorska wynikające z przeprowadzonej kontroli;
5. W obecnych rozwiązaniach prawnych wynikających z ustawy o biegłych rewidentach organ nadzoru publicznego nie tylko sprawuje kontrolę nad wykonywaniem przez KIBR zadań z zakresu nadzoru publicznego, ale nad całą działalnością KIBR (przejął pewne zadania wykonywane na gruncie wcześniej obowiązujących przepisów od Ministra Finansów).

Postanowienia znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE i rozporządzenia w zakresie nadzoru publicznego nad audytem:

1. Przepisy znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE i rozporządzenia dają krajom członkowskim mniejszą swobodę w kształtowaniu systemu nadzoru publicznego i wyznaczaniu organów uprawnionych do realizacji poszczególnych zadań przewidzianych dyrektywą lub rozporządzeniem;
2. Wprowadzony został zakaz udziału czynnych biegłych rewidentów we władzach organu nadzoru publicznego;
3. Może być ustanowiony jeden organ nadzoru publicznego odpowiedzialny za nadzór nad realizacją zadań przewidzianych w znowelizowanej dyrektywie 2006/43/WE;
4. Za zapewnienie stosowania przepisów rozporządzenia i wykonywanie zadań przewidzianych w rozporządzeniu w zakresie nadzoru nad badaniami JZP będzie odpowiedzialny organ nadzoru (ewentualnie organy nadzoru) wybrany/wybrane spośród organów wymienionych w art. 20 ust. 1 rozporządzenia (czyli de facto organ nadzoru wybrany dla celów znowelizowanej dyrektywy) 2006/43/WE, tj. organ nadzoru publicznego - obecne KNA lub organ nadzoru nad emitentami papierów wartościowych, tj. Komisja Nadzoru Finansowego - KNF);
5. Prawo krajowe może dopuścić, aby zadania wykonawcze organu nadzoru publicznego, określone w znowelizowanej dyrektywie 2006/43/WE lub rozporządzeniu, mogły być powierzone innym wskazanym w prawie organom administracji publicznej lub innym podmiotom, np. organizacji samorządu zawodowego, lub organ nadzoru publicznego może być w prawie krajowym wyposażony w kompetencje do delegacji tych zadań;
6. Wprowadzony został zakaz delegowania (m.in. na organizację samorządu zawodowego) zadań w zakresie kontroli jakości firm audytorskich badających JZP i prowadzenia dochodzeń w zakresie badań JZP. Nakładanie kar na biegłych rewidentów, firmy audytorskie i inne osoby fizyczne związane z badaniem JZP będzie mogło być zdelegowane pod warunkiem zachowania niezależności od zawodu biegłego rewidenta przez większość członków organu, na który zadanie to zostało zdelegowane (art. 24 ust. 4 rozporządzenia);
7. Wprowadzone zostały nowe obowiązki sprawozdawcze organu nadzoru publicznego związane z monitorowaniem rynku usług badania. Art. 27 rozporządzenia nakazuje, aby wyznaczone w⁷ państwach członkowskich UE organy nadzoru publicznego nad badaniami JZP oraz Europejska Sieć Konkurencji (do której w przypadku Polski należy Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów), stosownie do okoliczności, monitorowały rynek usług badania sprawozdań finansowych JZP, a w szczególności monitorowały:
  - ryzyka wynikające z poważnych nieprawidłowości w zakresie jakości pracy biegłych rewidentów i firm audytorskich, w tym w ramach sieci firm audytorskich, które mogą doprowadzić do upadku którejkolwiek z firm audytorskich lub zakłócenia świadczenia przez nich usług,
  - koncentrację rynku firm audytorskich, w tym w podziale na sektory,
  - działalność komitetów audytu.
  - potrzebę zastosowania środków⁷ w celu przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom w powyższych aspektach.

Pytania:

1. *Który z poniższych modeli organu nadzoru publicznego będzie Państwa zdaniem najlepiej realizował cel znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE, którym jest wzmocnienie nadzoru publicznego i jego skuteczności przy jednoczesnym spełnieniu wymogu dysponowania dostatecznymi zasobami ludzkimi i finansowymi do wykonywania jego znacznie zwiększonych zadań i uprawnień:*

- a) utrzymanie obecnego modelu Komisji Nadzoru Audytów ego jako odrębnego organu administracji publicznej, obsługiwanej przez: Ministerstwo Finansów
- b) ustanowienie odrębnego urzędu (instytucji) obsługującego Komisję Nadzoru Audytowego
- c) usytuowanie Komisji Nadzoru Audytowego jako odrębnego organu administracji publicznej, obsługiwanej przez inny niż MF urząd administracji publicznej:

W przypadku wskazania opcji b) jaka forma prawna takiej instytucji byłaby wskazana, biorąc pod uwagę wymóg dysponowania dostatecznymi zasobami ludzkimi i finansowymi do wykonywania zadań, w szczególności w zakresie możliwości zatrudnienia osób o odpowiednich kompetencjach i doświadczeniu do przeprowadzania kontroli w firmach audytorskich?

2. Biorąc pod uwagę w szczególności potrzebę osiągnięcia lepszej skuteczności w realizacji zadań, interes publiczny oraz funkcjonujący u Polsce system prawa które z poniższych zadań wykonawczych, które mogą być delegowane na inne organy, organ nadzoru publicznego powinien. Państwa zdaniem wykonywać bezpośrednio? Które z poniższych zadań wykonawczych należy w szczególności przekazać innym podmiotom np organizacji samorządu zawodowego, sądom powszechnym lub administracyjnym?

- zatwierdzanie i rejestracja biegłych rewidentów i firm audytorskich
- przyjmowanie standardów etyki zawodowej, standardów wewnętrznej kontroli jakości firm audytorskich oraz standardów badania.
- kształcenie ustawiczne biegłych rewidentów.
- kontrole w zakresie systemu zapewniania jakości rewizji finansowej w firmach audytorskich badających jednostki inne niż JZP.
- prowadzenie dochodzeń wobec biegłych rewidentów i firm audytorskich badających jednostki inne niż JZP.
- nakładanie kar i środków na biegłych rewidentów, firmy audytorskie i inne osoby fizyczne biorące udział w badaniu jednostek innych niż JZP oraz z ww. dodatkowymi warunkami nakładanie kar na biegłych rewidentów. firmy audytorskie i inne osoby fizyczne związane z badaniem JAP.

3. Czy organ nadzoru publicznego - w ramach swoich kompetencji - powinien skupić się tylko na nadzorze organizacji samorządu zawodowego w zakresie zadań wykonawczych powierzonych do realizacji tej organizacji zgodnie z przepisami dyrektywy rozporządzenia, czy też powinien, jak dotychczas, sprawować nadzór państwowy nad całością działalności organizacji samorządu zawodowego (również tej, która nie dotyczy bezpośrednio zadań z zakresu jakości usług biegłych rewidentów i firm audytorskich, a dotyczy nadzoru nad zgodnością z prawem działalności organizacji samorządu zawodowego)? Jeśli zmiany są wskazane, to na jakich kwestiach organ nadzoru publicznego powinien w szczególności skoncentrować się w ramach nadzoru sprawowanego nad organizacją samorządu zawodowego?

4. Jak powinien wyglądać podział zadań w zakresie monitorowania rynku badań ustawowych w Polsce pomiędzy organem nadzoru publicznego nad badaniami. JZP a Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów? Czy mając na uwadze art 27 rozporządzenia ww. proces monitorowania rynku powinien odnosić się tylko do badań JAP. czy też zasadne jest jego poszerzenie o badania jednostek nie będących JZP?

2) **Nakładanie kar i środków za naruszenie przepisów**

Przepisy znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE ustanawiają minimalny zakres kar i środków, które będą musiały być nakładane za naruszenie przepisów dyrektywy lub rozporządzenia. Recital 16 znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE wskazuje, iż właściwe organy powinny mieć możliwość nakładania administracyjnych kar pieniężnych, które są rzeczywiście odstrasżające, na przykład do kwoty 1 miliona lub więcej w przypadku osób fizycznych oraz do określonej wartości procentowej całkowitych rocznych obrotów w poprzednim roku obrotowym w przypadku osób prawnych lub wszelkich innych jednostek. Wysokość kary pieniężnej powinna być powiązana z sytuacją finansową osoby dopuszczającej się naruszenia przepisów. Ponadto nowe przepisy unijne nakładają obowiązek nakładania kar i środków nie tylko na firmy audytorskie i biegłych rewidentów, ale również na same JZP i inne osoby związane z procesem badania (art. 30a znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE). Konieczne będzie również wdrożenie systemów zgłaszania naruszeń przepisów dyrektywy lub rozporządzenia, w tym odpowiednich zachęt do zgłaszania możliwych naruszeń jak również skutecznych mechanizmów' ochrony osób zgłaszających naruszenie (tzw. instytucja sygnalisty" - ang. „whistleblower”).

Pytania:

- 1. Biorąc pod uwagę rekomendowane przez Państwa rozwiązania w zakresie wyznaczenia właściwych organów do nakładania kar i środków, jak również potrzebę efektywności działań i system prawny obowiązujący w Polsce, jaka procedura Państwa zdaniem powinna być stosowana do przeprowadzenia postępowania mającego na celu nałożenie kary? Czy procedura powinna być taka sama w przypadku nakładania kar i środków na osoby fizyczne (w tym biegłych rewidentów) i firmy audytorskie?*
- 2. Jaka, Państwa zdaniem, powinna być relacja pomiędzy postępowaniami dyscyplinarnymi prowadzonymi przez organizację zawodową biegłych rewidentów w stosunku do swoich członków, a postępowaniami prowadzonymi przez właściwy organ publiczny, w wyniku których nakładane będą kary za naruszenie przepisów znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE lub rozporządzenia?*
- 3. Na jakie osoby fizyczne (z firm audytorskich, z JZP, z innych podmiotów>), Państwa zdaniem, powinny być nakładane kary i środki za naruszenia przepisów' dyrektywy lub rozporządzeń n i a ?*
- 4. Jak wysokie powinny być kary pieniężne przewidziane za określone naruszenia przepisów> dyrektywy lub rozporządzenia w stosunku do osób fizycznych i firm audytorskich?*
- 5. Czy instytucja „sygnalisty” (ang. „ whistleblower ") powinna zostać uregulowana systemowo (np. w> prawie pracy, prawie karnym) czy wystarczające Państwa zdaniem byłyby tylko właściwe przepisy umiejscowione w ustawie o biegłych rewidentach?*

3) **Zakres katalogu usług świadczonych przez biegłego rewidenta/firmę audytorską, które podlegają nadzorowi publicznemu**

Obecne przepisy ustawy o biegłych rewidentach definiują szerzej aniżeli dyrektywa czynności, które podlegają kontroli w ramach nadzoru nad działalnością biegłych rewidentów i podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych. Dyrektywa

odnosi się tylko do badań ustawowych, natomiast ustawa (art. 2 pkt 2) do wszystkich czynności rewizji finansowych, tj. do badania, przeglądu i innych usług poświadczających. Wpływa to na większy zakres kontroli działalności podmiotów podlegających nadzorowi. Znowelizowana dyrektywa 2006/43/WE (art. 2 ust. 1) poszerza dotychczasową definicję badania ustawowego o badania małych jednostek wymagane prawem krajowym oraz o badania dobrowolne małych jednostek, które spełniają krajowe wymogi prawne równoważne wymogom określonym dla obowiązkowych badań małych jednostek (o ile kraj członkowski podejmie decyzję by te również włączyć do katalogu badań ustawowych). Oznaczać to będzie wzrost zakresu kontroli przez organ nadzoru w obszarze badań sprawozdań finansowych.

Pytania:

1 Czy mając na uwadze konieczność zapewnienia wysokiej jakości wykonywania zawodu biegłego rewidenta oraz funkcjonowania firm audytorskich z jednej strony a z drugiej zaś wysoka efektywność nadzoru, odnosząc się u szczególności do kluczowych obszarów dla bezpieczeństwa obrotu gospodarczego w Polsce, zakres nadzoru powinien być, Państwa zdaniem, ograniczony do wymagań znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE i rozporządzenia, tzn. powinien obejmować jedynie badania ustawowe sprawozdań finansowych, zgodnie z definicją badania ustawowego zawartą w dyrektywie działalność firm audytorskich wyłącznie w zakresie badań ustawowych? Jeśli tak, to czy organ nadzoru w takim przypadku powinien mieć możliwość przeprowadzenia kontroli, dochodzenia lub nakładania kar w zakresie innych usług świadczonych przez firmy audytorskie i biegłych rewidentów? Czy bez względu na większy zakres przedmiotowy dyrektywy (tj. rozszerzenie definicji badań ustawowych) nadzorem publicznym powinny być objęte jak dotychczas wszystkie czynności rewizji finansowej (tj. badanie przegląd i pozostałe usługi poświadczające) czy jedynie badania ustawowe?

2 Czy w związku z możliwością rozszerzenia definicji badania ustawowego przez kraj członkowski o badania dobrowolnie zlecane przez małe jednostki nowa definicja badania ustawowego w ustawie o biegłych rewidentach powinna obejmować badania dobrowolne małych jednostek? obecne przepisy ustawy o rachunkowości przewidują, że nie wszystkie małe jednostki podlegają obowiązkowemu badaniu ustawowemu!

4) **Katalog jednostek interesu publicznego stosujących przepisy rozporządzenia**

Co do zasady definicja JZP w znowelizowanej dyrektywie 2006/43/WE pozostała niezmienną w stosunku do zapisów dyrektywy 2006/43/WE (obejmuje ona banki, instytucje ubezpieczeniowe, spółki notowane oraz wszystkie podmioty), które kraj członkowski uzna za JZP). Zarówno w dotychczas obowiązującej dyrektywie 2006/43/WE jak i w nowych przepisach (tj. w znowelizowanej dyrektywie 2006/43/WE i rozporządzeniu 537/2014) obowiązkowy zakres jednostek zainteresowania publicznego jest węższy niż w ustawie o biegłych rewidentach (art. 2 pkt 4 ustawy)

Przepisy rozporządzenia (art. 2 ust. 3) przewidują możliwość, by kraj członkowski zdecydował o niestosowaniu wszystkich lub niektórych postanowień rozporządzenia do badań ustawowych określonych JZP (m.in.: Sk.OK.-i i banki spółdzielcze), pod warunkiem, że wymogi w zakresie niezależności określone w znowelizowanej dyrektywie 2006/43/WE będą spełnione przez podmioty uprawnione do badania tego rodzaju J/P oraz osoby, które mogą mieć wpływ na wynik badania tego rodzaju J/P.

Pytania:

1. Czy w związku z możliwością wyznaczenia przez kraj członkowski, jako jednostki interesu publicznego, oprócz banków, instytucji ubezpieczeniowych i spółek notowanych, również innych podmiotów zasadne jest, Państwa zdaniem, zawyżenie lub rozszerzenie obecnego katalogu JZP określonego w art. 2 pkt 4 ustawy o biegłych rewidentach?

2. Czy zasadne jest, Państwa zdaniem, skorzystanie z opcji art. 2 ust. 3 rozporządzenia, tj. zwolnienie ze stosowania części lub całości przepisów rozporządzenia do badań sprawozdań finansowych, niektórych podmiotów (np. SKOK-i i banki spółdzielcze) pod warunkiem, że wymogi w zakresie niezależności określone w znowelizowanej dyrektywie 2006/43/WE będą spełnione przez podmioty uprawnione do badania tego rodzaju jednostek interesu publicznego oraz osoby, które mogą mieć wpływ na wynik badania tego rodzaju jednostek interesu publicznego?

3. Czy w ustawie o biegłych rewidentach i w ustawie o rachunkowości powinna zostać przyjęta taka sama definicja „jednostki interesu publicznego”, czy też definicje te mogłyby się różnić z uwagi na odmienną regulowanych obszarów i odmiennych adresatów obu ustaw (oraz dyrektywy 2013/34/UE i znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE), tj. biegłych rewidentów/firm audytorskich/JZP i podmiotów sporządzających sprawozdania finansowe?

5) Wzmocnienie niezależności biegłych rewidentów i firm audytorskich - zasady rotacji firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta

Obecnie w polskich przepisach:

1. Obowiązkowa rotacja firmy audytorskiej jedynie w sektorze instytucji ubezpieczeniowych i reasekuracji (po okresie 5 lat) z dwuletnim okresem karencji;
2. Zalecenie KNF dla sektora bankowego w zakresie zmiany podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych po upływie 5 letniego okresu współpracy - ma charakter nieobligatoryjny (jako dobra praktyka rynkowa) - przekazane do zarządów i członków rad nadzorczych banków w piśmie KNF z lutego 2012 roku;
3. Obowiązkowa rotacja kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego badania JZP po upływie 5 lat, z dwuletnim okresem karencji; okres rotacji jest krótszy od maksymalnego okresu określonego w dyrektywie 2006/43/WE wynoszącego 7 lat;

Postanowienia rozporządzenia w zakresie rotacji firmy audytorskiej (art.16 i 17 rozporządzenia):

1. Wybór firmy audytorskiej przez JZP odbywa się zgodnie z procedurą wyboru określoną w art. 16 rozporządzenia, po wydaniu rekomendacji przez komitet audytu; niektóre JZP zwolnione są ze stosowania ww. procedury wyboru (art. 16 ust. 4 rozporządzenia); tylko dla celów wydłużenia tzw. bazowego okresu zatrudnienia firmy audytorskiej (wynoszącego max. 10 lat), JZP są zobowiązane do przeprowadzenia przetargu publicznego zgodnie z procedurą określoną w art. 16 rozporządzenia;
2. Podstawowy, nieprzerwany okres zatrudnienia tej samej firmy audytorskiej do badania JZP może wynosić max. 10 lat (tzw. bazowy okres zatrudnienia) (art. 17 ust. 1 rozporządzenia);
3. Minimalny okres zatrudnienia firmy audytorskiej wynosi 1 rok (art. 17 ust. 1 rozporządzenia);

4. Okres karencji po upływie maksymalnego, dozwolonego okresu zatrudnienia tej samej firmy audytorskiej wynosi 4 lata (art. 17 ust. 3 rozporządzenia):

Opcje dla państwa członkowskiego lub JZP w zakresie rotacji firmy audytorskiej

1. Możliwość wyznaczenia przez państwo członkowskie krótszego niż 10 lat maksymalnego bazowego okresu zatrudnienia (art. 17 ust. 2 pkt b rozporządzenia):
2. Możliwość wydłużenia przez państwo członkowskie maksymalnego bazowego okresu zatrudnienia: **i) do 20 lat** w przypadku przeprowadzenia przez JZP. po upływie bazowego okresu zatrudnienia firmu audytorskiej, **przetargu publicznego** na wybór firmu audytorskiej, zgodnie z art. 16 rozporządzenia lub **ii) do 24 lat** (pod warunkiem, że wspólne badanie (tzw. joint audit) odbywać się będzie co najmniej w całym dodatkowym okresie po upływie bazowego okresu zatrudnienia) (art. 17 ust. 4 pkt a i b rozporządzenia):
3. Możliwość wydłużenia przez państwo członkowskie minimalnego okresu zatrudnienia firmy audytorskiej (art. 17 ust. 2 pkt a rozporządzenia);
4. Opcja dla JZP - w drodze wyjątku - dająca możliwość przedłużenia maksymalnego dozwolonego okresu zatrudnienia tej samej firmy audytorskiej o kolejne 2 lata za zgodą organu nadzoru publicznego, pod warunkiem poddania się wspólnemu badaniu lub przeprowadzeniu przetargu publicznego (art. 17 ust. 6 rozporządzenia)

Przepisy przejściowe dot. rotacji firmy audytorskiej (art. 41 rozporządzeniu).

1. 6 letni okres przejściowy dla stosowania przepisów dot. rotacji firmy audytorskiej w przypadku gdy badana JZP ma tego samego audytora nieprzerwanie przez okres 20 lat na datę wejścia w życie przepisów rozporządzenia (16 czerwca 2014 roku) (czyli maks. 26 letni okres badania przez tę samą firmę audytorską):
2. 9 letni okres przejściowy w przypadku gdy badana JZP ma tego samego audytora nieprzerwanie przez okres mieszczący się w przedziale od 11 do 20 lat na datę wejścia w życie przepisów rozporządzenia (16 czerwca 2014 roku):
3. W pozostałych przypadkach zlecenia, które w dniu 16 czerwca 2016 roku nie trwały dłużej niż 10 lat. będą mogły być kontynuowane aż do upływu maksymalnego okresu zatrudnienia firmy audytorskiej (tj. bazowego okresu zatrudnienia firmy audytorskiej przyjętego przez państwo członkowskie i ewentualnie dodatkowego okresu, jeśli państwo członkowskie się na taki okres zdecyduje implementując art. 17 ust. 4 rozporządzenia).

Postanowienia Rozporządzenia w zakresie rotacji kluczowego biegłego rewidenta (partnera) firmy audytorskiej (art 17. rozporządzenia):

1. Obowiązkowa rotacja kluczowego biegłego rewidenta (partnera) firmy audytorskiej odpowiedzialnego za przeprowadzenie badania po upływie nie więcej niż 7 lat plus 3 letni okres karencji:
2. Obowiązek ustanowienia przez biegłego rewidenta lub firmę audytorską odpowiedniego mechanizmu stopniowej rotacji w odniesieniu do najwęższego ranną personelu biorącego udział w badaniu ustawowym, obejmujący przynajmniej osoby wpisane do rejestru biegłych rewidentów: mechanizm stopniowej rotacji personelu jest wdrażany etapowo, obejmuje raczej poszczególne osoby niż całe zespoły badające: jest on proporcjonalny do skali i stopnia złożoności działalności biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej.

Opcje w rozporządzeniu, w zakresie rotacji kluczowego biegłego rewidenta partnera firmy audytorskiej z których skorzystać może państwo członkowskie (art. 17 rozporządzenia).

Możliwość wyznaczenia przez państwo członkowskie krótszego niż 7 lat maksymalnego okresu zatrudnienia kluczowego biegłego rewidenta (partnera) firmy audytorskiej.

Pytania:

1. Czy, Państwa zdaniem, istnieje potrzeba wprowadzenia w przepisach ustawy o biegłych rewidentach regulacji określającej minimalny okres zatrudnienia firmy audytorskiej dłuższy niż 1 rok? Jeśli tak, to jaki to powinien być okres?
  2. Jaki, Państwa zdaniem, powinien być maksymalny dozwolony okres zatrudnienia tej samej firmy audytorskiej przez JZP:
    - a) bazowy przewidziany rozporządzeniem (tj. maksymalnie 10 lat),
    - b) krótszy niż 10 lat,
    - c) maksymalnie 10 lat z możliwością przedłużenia o kolejne 10 lub 14 lat (po spełnieniu odpowiednio określonych warunków, tj. przeprowadzeniu przetargu publicznego na wybór firmy audytorskiej lub przeprowadzeniu tzw. wspólnego audytu),
    - d) inny?
  3. Czy, Państwa zdaniem, okres rotacji kluczowego biegłego rewidenta powinien być krótszy niż 7 lat? Jeśli tak, to jaki to powinien być okres?
  4. Czy, Państwa zdaniem, okres rotacji firmy audytorskiej oraz rotacji kluczowego biegłego rewidenta i okresy karencji (odpowiednio 4 i 3 lata) powinny być ze sobą skorelowane? Jeśli tak, to w jaki sposób?
  5. Czy, Państwa zdaniem, zasadne byłoby przyjęcie dodatkowych wymogów dotyczących procesu wyboru firmy audytorskiej w jednostkach innych niż JZP, w celu wzmocnienia niezależności i jakości badań wykonywanych przez firmy audytorskie (np. obowiązkowe przetargi co 5-10 lat, rotacja kluczowego biegłego rewidenta)?
  6. Czy w związku z tym, że przepisy rozporządzenia nie zapewniają maksymalnej harmonizacji przepisów w zakresie rotacji firmy audytorskiej pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi, należałoby, Państwa zdaniem, przyjąć odpowiednie rozwiązania w prawie krajowym, które ułatwiłyby proces badania transgranicznych grup kapitałowych (działających w obrębie UE lub poza nią?) Jakże, Państwa zdaniem, mogłyby to być mechanizmy?
- 6) **Wzmocnienie niezależności biegłych rewidentów i firm audytorskich - zasady świadczenia pewnych usług (innych niż badanie) na rzecz badanej jednostki interesu publicznego, jej spółki matki lub spółek kontrolowanych przez jednostkę interesu publicznego - zakres tzw. „czarnej listy” usług zakazanych (katalog usług zakazanych) oraz wysokość limitów wynagrodzenia za usługi dozwolone oraz wynagrodzenia od jednego klienta**

Obecnie w polskich przepisach:

1. Zgodnie z art. 56 ust. 3 pkt 2-4 i 6 ustawy o biegłych rewidentach biegły rewident nie może podjąć się badania podmiotu jeśli: **i)** jest lub był w ostatnich 3 latach przedstawicielem prawnym (pełnomocnikiem), członkiem organów nadzorujących, zarządzających, administrujących lub pracownikiem jednostki, w której wykonuje lub wykonywał czynności rewizji finansowej, albo jednostki z nią powiązanej, **ii)** w ostatnich

trzech latach uczestniczył w prowadzeniu ksiąg rachunkowych lub sporządzaniu sprawozdania finansowego jednostki, w której wykonywał czynności rewizji finansowej, **iii**) osiągnął chociażby w jednym roku, w ciągu ostatnich 5 lat. co najmniej 40% przychodu rocznego z tytułu świadczenia usług na rzecz jednostki, w której wykonywał czynności rewizji finansowej, lub jednostki z nią powiązanej (nie dotyczy to pierwszego roku działalności biegłego rewidenta) oraz **iv**) uczestniczy w podejmowaniu decyzji przez jednostkę, w której wykonuje czynności rewizji finansowej w zakresie mającym związek ze świadczonymi usługami: usługi te nie mogą być świadczone przez firmę z sieci:

2. W pozostałych przypadkach istnieje możliwość świadczenia na rzecz klienta badanego innych usług pod warunkiem, że spełnione są wymogi niezależności (np. brak self-review i self-interest) lub zastosowane zostały odpowiednie zabezpieczenia dla uniknięcia zagrożenia (usługi te świadczone są zazwyczaj przez inny zespół ludzi niż zespół badający lub też przez firmy doradcze wchodzące w skład grupy kapitałowej firmy audytorskiej lub inne podmioty z sieci, do której należy firma audytorska):

3. Brak limitu wynagrodzenia za świadczenie usług dozwolonych na rzecz badanej JZP:

4. Ewentualne ograniczenie wysokości wynagrodzenia za usługi inne niż badanie może wynikać z zastosowanej przez firmę audytorską wewnętrznej polityki niezależności lub z wytycznych przyjętych przez komitet ds. audytu JZP w zakresie świadczenia usług innych niż badanie (wymogi niezależności z Kodeksu etyki IFAC):

5. Art. 56 ust. 3 pkt 4 ustawy o biegłych rewidentach przewiduje 40% limit przychodu rocznego z tytułu świadczenia usług na rzecz jednostki badanej (każdej nie tylko JZP). dla której wykonywane były czynności rewizji finansowej (audyt, przegląd i inne usługi poświadczające) lub jednostki z nią powiązanej w jakimkolwiek roku w ciągu ostatnich 5 lat (nie dotyczy to pierwszego roku działalności biegłego rewidenta);

6. Obowiązujący polskich biegłych rewidentów Kodeks etyki IFAC (paragraf 290.222) zawiera w miarę porównywalne lub dość podobne, zbliżone uregulowania do rozporządzenia (poza dwuletnim ograniczeniem dla kontynuacji realizacji zlecenia).

Postanowienia rozporządzenia w zakresie świadczenia usług innych niż badanie na rzecz badanej JZP, jej spółki matki lub spółek kontrolowanych przez JZP tzw. "czarna lista" art 5 rozporządzenia oraz wysokości limitów wynagradzania za usługi dozwolone oraz wynagrodzenia od jednego klienta (art. 4 rozporządzenia).

1. Szczegółowy katalog usług zakazanych określony jest w art. 5 ust 1 rozporządzenia. Obejmuje on m.in.: usługi dotyczące sprawozdawczości podatkowej, usługi doradztwa podatkowego, prowadzenie ksiąg rachunkowych i sporządzanie sprawozdań finansowych, usługi w zakresie wyceny, udział w procesie zarządzania i podejmowania decyzji w badanej jednostce, pewne usługi prawne i rekrutacyjne, usługi związane z doradztwem finansowym, strukturyzacją finansowania, strategiami inwestycyjnymi:

2. Zakaz świadczenia zakazanych usług obowiązuje, co do zasad, w okresie od rozpoczęcia roku obrotowego. który podlega badaniu, do chwili wydania opinii z badania (art. 5 ust. 1 rozporządzenia):

3. Zakaz dotyczy nie tylko firm audytorskiej badającej daną JZP. ale także wszystkich firm z. sieci, do której należą' ta firma audytorska (art. 5 ust. 1 rozporządzenia):

4. Możliwość rozszerzenia przez państwo członkowskie katalogu usług zabronionych w art 5 ust. 2 rozporządzenia):

5. Możliwość zezwolenia przez państwo członkowskie na świadczenie pewnych (co do zasad) zabronionych) usług z zakresu doradztwa podatkowego lub w zakresie wyceny pod warunkiem spełnienia określonych wymogów (art. 5 ust. 3 rozporządzenia):

6. Wynagrodzenie za usługi dozwolone nie może przekroczyć 70% średniego wynagrodzenia zapłaconego w trzech kolejnych latach obrotowych za badanie JZP i lub

grupy kapitałowej JZP i/lub spółek z grupy kapitałowej, do której należy badana JZP (art. 4 ust. 2 rozporządzenia);

7. Limit nie dotyczy wynagrodzenia za usługi dozwolone, których świadczenie jest wymagane prawem krajowym lub unijnym (np. przegląd śródrocznych sprawozdań finansowych spółek notowanych, raporty na rzecz organów regulacyjnych - dot. np. wymogów kapitałowych) (art. 4 ust. 2 rozporządzenia);

8. Możliwość nadania uprawnień przez państwo członkowskie organowi nadzoru publicznego - na zasadzie wyjątku - do zwolnienia firmy audytorskiej z limitu na okres nie dłuższy niż 2 lata (art. 4 ust. 2 rozporządzenia);

9. Wynagrodzenie od jednego klienta będącego JZP, w okresie trzech następujących po sobie lat nie będzie mogło być większe niż 15% całkowitego przychodu firmy audytorskiej; jeśli nastąpi przekroczenie ww. limitu firma audytorska będzie zobowiązana do poinformowania komitetu ds. audytu o powyższym fakcie i przedyskutowania z nim zagrożeń dla niezależności i zastosowanych zabezpieczeń celu uniknięcia zagrożeń; komitet ds. audytu powinien rozważyć czy przed wydaniem ostatecznej opinii z takiego badania powinno ono zostać jeszcze poddane kontroli jakości przez innego biegłego rewidenta lub firmę audytorską; jeśli przekraczanie 15% limitu utrzymuje się, komitet ds. audytu decyduje o kontynuacji zlecenia badania, jednak w okresie nie dłuższym niż dwa lata (art. 4 ust. 3 rozporządzenia).

Pytania:

1. *Czy, Państwa zdaniem, zakaz świadczenia określonych usług, znajdujących się na tzw. „czarnej liście” powinien obowiązywać tylko firmy audytorskie badające JZP, czy także firmy audytorskie badające pozostałe jednostki inne niż JZP?*

2. *Czy zasadne jest, Państwa zdaniem, umożliwienie świadczenia pewnych usług, co do zasady zakazanych (m.in. doradztwo podatkowe i usługi w zakresie wyceny) przez firmy audytorskie na rzecz badanej JZP, jej spółki matki lub spółek kontrolowanych przez JZP, pod warunkiem spełnienia przez tę firmę audytorską określonych wymogów (określonych w rozporządzeniu)?*

3. *Czy zasadne byłoby, Państwa zdaniem, poszerzenie katalogu usług zakazanych, o których mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia? Jeśli tak, to o jakie usługi?*

4. *Czy zasadne jest, Państwa zdaniem, utrzymanie w odniesieniu do jednostek innych niż JZP obecnego 40% limitu wynagrodzenia z tytułu usług świadczonych na rzecz takiego podmiotu czy też dostosowanie tego limitu do wymogów nałożonych na JZP (wg rozporządzenia limit ten wynosi 15% w okresie 3 lat)? Czy ewentualnie dla małych firm audytorskich badających jednostki inne niż JZP zasadne jest przyznanie jakiś ulg w tym zakresie? Jeśli tak, to jakich?*

5. *Czy zasadne jest przyjęcie innych dodatkowych wymogów, niż te określone w art. 4 rozporządzenia, w celu wzmocnienia niezależności biegłych rewidentów i firm audytorskich? Jeśli tak, to jakich?*

7) Komitet ds. audytu w procesie wyboru firmy audytorskiej i nadzoru nad przebiegiem badania sprawozdania finansowego JZP

Obecnie w polskich przepisach:

- 1 Ogólnie sformułowań) obowiązek rekomendowania przez komitet ds. audytu radzie nadzorczej badanej JZP. określonej firm) audytorskiej do przeprowadzenia badania JZP (brak szczegółowej procedury wyboru firmy audytorskiej);
2. Zgodnie z art. 86 ust. 7 ustawy o biegłych rewidentach do zadań komitetu ds. audytu należy w szczególności: **i)** monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, **ii)** monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem: **iii)** monitorowanie wykonania czynności rewizji finansowej; **iv)** monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firm) audytorskiej.

Postanowienia rozporządzenia znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE u zakresie roli i zadań komitetu ds. audytu

1. Szczegółowe określenie procedury wyboru (przetarg) firmy audytorskiej przez JZP i nałożenie na komitet ds. audytu odpowiedzialności za jej przeprowadzenie i w tym przedstawienie organowi nadzorcemu JZP rekomendacji zawierającej propozycję dwóch firm audytorskich) (art. 16 rozporządzenia):
2. Nałożenie obowiązku informowania organu administracyjnego lub nadzorczego badanej jednostki o wynikach badania ustawowego i wyjaśnienia, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności Sprawozdawczości finansowej i jaka była rola komitetu ds. audytu w tym procesie (art. 39 ust. 6 znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE):
3. Nałożenie obowiązku przedłożenia zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w JZP (art. 39 ust. 6 znowelizowanej dyrektyw) 2006/43/WE):
4. Nałożenie obowiązku wydania wytycznych w odniesieniu do świadczenia usług z czarnej listy, zwolnionych warunkowo z zakazu ich świadczenia lub też objętych 70% limitem wynagrodzenia: wyrażanie zgody na świadczenie usług dozwolonych spoza czarnej list) (art 5 ust. 4 rozporządzenia):

Pytania:

1. *Czy w odniesieniu do zasad funkcjonowania komitetu ds. audytu zasadne jest. Państwa zdaniem, przyjęcie rozwiązań systemowych (np w Kodeksie spółek handlowych), czy też z uwagi na specyfikę działalności komitetu ds audytu i jego rolę w procesie wyboru firmy audytorskiej i nadzorowania przebiegu badania sprawozdań finansowych w badanej JZP uważają Państwo, że przepisy dot. funkcjonowania komitetów ds audytu powinny hyc nadal umiejscowione w ustawie o biegłych rewidentach'/'*
2. *Czy vi związku z koniecznością wzmocnienia roli komitetu ds audytu w procesie wyboru firmy audytorskiej, jak również w procesie nadzorowania przebiegu badania sprawozdań finansowych JZP. komitet ds. audytu mógłby. Państwa zdaniem, stanowić' odrębny niezależny organ spółki w którym członkami mogą być osoby spoza składu rady nadzorczej. czy też jak dotychczas być „częścią rady nadzorczej”*
3. *II jaki sposób. Państwa zdaniem, powinni być wybierani członkowie komitetu ds audytu? Czy obecne wymogi w zakresie niezależności członków komitetu ds audytu i kwalifikacji kompetencji jego członków uznają Państwo za wystarczające dla realizacji zwiększonych zadań i roli komiteiu ds audytu vx procesie wyboru firmy audytorskiej i nadzorowania przebiegu nadania sprawozdań finansowych?*
- 4 *Jakie JZP powinny być Państwa zdaniem, zwolnione z obowiązku posiadania komitetu ds. audytu i na jakich warunkach ?*

5. *Jakie inne organy JZP mogłyby, Państwa zdaniem, pełnić funkcję komitetu ds. audytu w JZP nieposiadających takiego organu i na jakich warunkach?*

6. *Czy, oprócz zadań przypisanych komitetowi ds. audytu w rozporządzeniu, zasadne jest, Państwa zdaniem, nałożenie na ten organ obowiązku wykonywania innych zadań związanych z nadzorem nad przebiegiem badania ustawowego, świadczeniem innych usług niż badanie, wyborem firmy audytorskiej, sprawozdawczością dla komitetu ds. audytu i sprawozdawczością komitetu ds. audyt dla innych organów' spółki?*

8) **Definicja kluczowego biegłego rewidenta**

Obecnie w polskich przepisach:

1. Definicja *kluczowego biegłego rewidenta*: zgodnie z art. 2 ust. 5 ustawy o biegłych rewidentach pod pojęciem *kluczowego biegłego rewidenta* rozumie się biegłego rewidenta odpowiedzialnego za wykonanie czynności rewizji finansowej w imieniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, podpisującego opinię lub raport, o których mowa w art. 65 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Postanowienia znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE w zakresie kluczowego biegłego rewidenta

Definicja *kluczowego biegłego rewidenta* zgodnie z art. 2 pkt 16 znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE:

„kluczowy(-i) partner(-rzy) firmy audytorskiej" oznacza(ją):

- a) biegłego(-łych) rewidenta(-ów) wyznaczonego(-ych) przez firmę audytorską - w przypadku realizacji konkretnego zlecenia badania - jako w głównym stopniu odpowiedzialnego(-ych) za przeprowadzenie badania ustawowego w imieniu danej firmy audytorskiej; bądź
- b) w przypadku badania grupy - przynajmniej biegłego(-ych) rewidenta(- ów) wyznaczonego(-ych) przez firmę audytorską jako w głównym stopniu odpowiedzialnego(-ych) za przeprowadzenie badania ustawowego na poziomie grupy oraz biegłego(- łych) rewidenta(-tów) wyznaczonego(-ych) jako w głównym stopniu odpowiedzialnego(-ych) na poziomie istotnych spółek zależnych; bądź
- c) biegłego(-łych) rewidenta(-ów), który(-rzy) podpisuje (-ą) sprawozdanie z badania".

Pytania:

1. *Czy w związku ze zwiększeniem wymogów rozporządzenia w zakresie przeprowadzania badania, zasadne jest utrzymanie w ustawie o biegłych rewidentach obecnej, zawężonej w stosunku do wymogów znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE, definicji „kluczowego biegłego rewidenta”? (ww. zawężenie definicji „kluczowego biegłego rewidenta" polega na tym, że ustawowa definicja kluczowego biegłego rewidenta obejmuje tylko biegłych rewidentów, którzy są odpowiedzialni za wykonanie czynności rewizji finansowej w imieniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych i jednocześnie podpisują opinię lub raport z badania; w dyrektywie zaś katalog osób spełniających definicję kluczowego biegłego rewidenta jest szerszy i obejmuje zarówno osoby odpowiedzialne za wykonanie badania ustawowego w imieniu firmy audytorskiej (niekoniecznie podpisujące opinię z badania) jak i osoby, które tylko podpisują opinię z badania?*

2. *Czy katalog osób, które można zaliczyć to kategorii „kluczowy biegły rewident”, powinien być inny w zależności od tego czy do definicji kluczowego biegłego rewidenta*

odnosimy się u kontekście przepisów o rotacji, przepisów określających wymogi u zakresie przeprowadzania badania ustawowego lub też przepisów określających zasady tzw. „paszportowania” usług przez firmy audytorskie? Czy też baz względu na kontekst stosowania ww. definicji katalog taki powinien być jednolity? (ww. „paszportowanie ” usług przez firmy audytorskie będzie mogło się odbywać bez odrębnego zatwierdzania firmy audytorskiej w kraju przyjmującym pod warunkiem, jednak, że kluczowy biegły rewident takiej firmy audytorskiej będzie zatwierdzony jako biegły rewident w kraju przyjmującym).

9) **Zakres informacji przedstawianych przez biegłych rewidentów w związku z przeprowadzonym badaniem - zakres sprawozdania / badania i dodatkowego sprawozdania dla komitetu ds. audytu**

Obecnie w polskich przepisach:

1. Cel badania ustawowego, jak i jego zakres wyznacza ustawa o rachunkowości;
2. Obowiązek sporządzenia opinii i raportu z badania wynika z art. 65 ustawy o rachunkowości;
3. Minimalny zakres opinii i raportu z badania określa art. 65 ustawy o rachunkowości;
4. Przykładowe opinie z badania i bardziej szczegółowe wymogi odnośnie zawartości raportu z badania określają krajowe standardy rewizji finansowej.

Postanowienia rozporządzenia i znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE w odniesieniu do zakresu sprawozdania z badania i dodatkowego sprawozdania dla komitetu ds. audytu

1. Zwiększenie zakresu i szczegółowości sprawozdania z badania JZP i nie-JZP (obecnie w polskich przepisach to opinia z badania) - bazowe minimalne wymogi określone sa w art. 28 znowelizowanej dyrektywy 2006'43'WE i dodatkowe dla JZP w art. 10 rozporządzenia;
2. Opcja dla państwa członkowskiego umożliwiająca rozszerzenie zawartości sprawozdania z badania poza minimum określone w art. 28 znowelizowanej dyrektywy 2006 43 WP. (dla wszystkich podmiotów badanych) i art. 10 rozporządzenia (dla badanych JZP);
3. Wprowadzenie obowiązku sporządzania dodatkowego raportu dla komitetu d.s. audytu w przypadku badań JZP (art. 11 rozporządzenia);
4. Opcja dla państwa członkowskiego umożliwiająca poszerzenie zakresu informacyjnego dodatkowego raportu dla komitetu ds. audytu;
5. Opcja dla państwa członkowskiego umożliwiająca przekazywanie dodatkowego raportu dla komitetu ds. audytu stronom trzecim.

Pytania:

1. *Czy zasadne jest. Państwa zdaniem, poszerzenie podstaw owego zakresu sprawozdania z badania, określonego u znowelizowanej dyrektywie 2006 43 WE (zarówno u odniesieniu do JZP i nie-JZP) lub dodatkowego zakresu sprawozdania z badania JZP o dalsze wymogi?*
2. *Czy zasadne jest Państwa zdaniem, poszerzenie wymaganego rozporządzeniem zakresu sprawozdania dla komitetu ds. audytu o dodatkowe wymogi lub pozycje?*
3. *Czy w związku z rozszerzeniem zakresu sprawozdania z badania oraz wprowadzeniem obowiązku sporządzania dodatkowego sprawozdania dla komitetu ds. audytu, należy*

Państwa zdaniem utrzymać wymóg, sporządzania przez firmy audytorskie raportu, o którym mowa w art. 65 ustawy o rachunkowości?

10) **Zasady wewnętrznej organizacji firmy audytorskiej**

Obecnie w polskich przepisach:

1. Zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach firma audytorska jest obowiązana do opracowania oraz skutecznego wdrożenia systemu wewnętrznej kontroli jakości, zgodnie z Zasadami wewnętrznej kontroli jakości podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych“ przyjętymi uchwałą KRBR.

Powyższe „Zasady wewnętrznej kontroli jakości“ nakładają obowiązek zapewnienia podstawowych zasad i procedur systemu kontroli jakości w firmie audytorskiej (w zakresie odpowiedzialności za jakość, spełnienia wymogów etycznych, zarządzania kadrami, podejmowania i kontynuacji zleceń, realizacji zleceń, monitorowania i prowadzenia dokumentacji) dostosowanych do zakresu i specyfiki działalności prowadzonej przez firmę audytorską, wiedzy, umiejętności i doświadczenia pracowników' firmy audytorskiej.

Forma i zawartość podstawowych zasad i procedur systemu kontroli jakości jest wynikiem oceny przez kierownictwo wymaganego poziomu szczegółowości, stosownie do uwarunkowań działalności firmy audytorskiej.

Postanowienia znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE w zakresie zasad wewnętrznej organizacji firmy audytorskiej (art. 24a i 24b):

1. Obowiązek posiadania odpowiednich mechanizmów wewnętrznej kontroli jakości w firmie audytorskiej;
2. Obowiązek posiadania odpowiednich polityki i procedur zapewniających, że osoby uczestniczące w badaniu posiadają odpowiednią wiedzę i doświadczenie w zakresie przydzielonych im obowiązków;
3. Obowiązek ustanowienia odpowiednich i skutecznych rozwiązań organizacyjnych i administracyjnych:
  - a) zapobiegających wszelkim zagrożeniom dla niezależności oraz umożliwiającym wykrywanie i zarządzanie takimi zagrożeniami;
  - b) dotyczących postępowania w-' przypadkach incydentów mających lub mogących mieć poważne skutki dla rzetelności czynności podejmowanych przez biegłych rewidentów w zakresie badań;
4. Obowiązek ustanowienia odpowiedniej polityki i procedur przeprowadzania badań ustawowych, szkolenia, nadzorowania i oceniania działań pracowników firmy audytorskiej;
5. Obowiązek posiadania odpowiedniej polityki wynagrodzeń stanowiącej zachętę do osiągnięcia lepszych wyników w celu zapewnienia jakości przeprowadzanych badań;
6. Możliwość dostosowania przez kraj członkowski wymogów' w zakresie organizacji wewnętrznej firm audytorskich przeprowadzających badania obowiązkowe małych jednostek, jak też badania dobrowolne małych jednostek (o ile zostały one objęte definicją badania ustawowego przez kraj członkowski);

Pytania:

1. Czy zasadne jest, Państwa zdaniem przyjęcie w ustawie o biegłych rewidentach uproszczonych wymogów w zakresie wewnętrznej organizacji firmy audytorskiej (tj. odpowiednie polityki, procedury i dokumentacja wymagane przepisami art. 22b, 24a i

24b znowelizowanej dyrektywy 2006/43/WE) dla obowiązkowych i dobrowolnych badań ustawowych sprawozdań finansowych małych jednostek? Jeśli tak, to jakie?